

## ÇÖZÜMLER

## TEST

1

1. Verilen cümlede anlam belirsizliği vardır. Paranın birkaç saat önce mi verildiği yoksa birkaç saat önce mi harcandığı anlaşılamamaktadır.

Cevap: D

2. Öznesi hayvanlar, bitkiler, soyut kavramlar gibi "insan olmayan" cümlelerde yüklem genellikle tekildir. Bu nedenle burada da tekil olmalıdır.

Cevap: B

3. C seçeneğindeki cümlede gereksiz sözcük kullanımı vardır. Düşmek zaten aşağıya doğru çekilmektir. Bu yüzden "aşağı" kelimesi gereksizdir.

Cevap: C

4. Verilen cümlede fiilimsi yanlış kullanılmıştır. Ek hatası vardır. "sağlanacağı" değil, "sağlanması" olmalıdır.

Cevap: D

5. D seçeneğindeki cümlede "bomboş" kelimesi anlam belirsizliğine yol açmaktadır.

Cevap: D

6. Cümlede özne-yüklem arasında tekillik-çoğulluk açısından uyumsuzluk vardır. Özne olan "iki uçak" tekil iken yüklem "yaklaşıyorlar" olamaz.

Cevap: C

7. C seçeneğinde çelişkili ifadeler birlikte kullanıldığı için anlatım bozukluğu vardır. Hem "sanırım" hem de "kesinlikle" aynı cümlede kullanılmaz.

Cevap: C

8. Verilen cümle öğelerine ayrıldığında cümlelerin nesnesinin olmadığı görülür. Yüklem olan "okumuyor" öznesi belli yani etken bir yüklemdir. "Neyi?" sorusuna cevap verdiği için nesne alacağı kesindir. "...ne yazık ki (yeni çıkan dergileri) okumuyor." şekli anlatım bozukluğunun giderilmesini sağlar.

Cevap: B

9. Öznesi "insan olmayan" cümlelerde yüklem genellikle tekildir. Bu cümlede özne "dinozorlar" olduğu için yüklem "ortaya çıktı" olmalıdır. IV numaralı cümlede anlatım bozukluğu vardır.

Cevap: D

10. D seçeneğinde verilen cümlede deyimlerin anlamlarından kaynaklı oluşan anlatım bozukluğu vardır. Maymun iştahlı olmak "hevesi çabuk geçen, kararsız" anlamına gelirken gönül koymak "birine darılmak, kırılmak" anlamına gelmektedir.

Cevap: D

11. A seçeneğindeki cümlede "ayak tabanları" şeklindeki kullanım gereksizdir. Sadece "ayakları" diye kullanmak gerekmektedir.

Cevap: A

12. Cümlede deyim yanlış kullanılmasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Canı burnuna gelmek deyimini "bir şeyi yaparken çok zorlanmak; çok bunalmak" anlamına gelir ancak cümlede bunalmak değil, korku anlamı vardır.

Cevap: D

TASARI PLUS

1. C seçeneğindeki cümlede öge eksikliği vardır. "için" edatından sonra "yeni gelen çifti" sözü gelmelidir.

Cevap: C

2. Verilen cümlede aynı anlama gelen iki kelime kullanılmıştır. Bunlar "zor" ve "müşkül" kelimeleridir. Bu nedenle "zor" kelimesinin çıkarılması cümlemin anlamında daralmaya ya da bozulmaya sebep olmaz.

Cevap: D

3. "Hem ona güvenmiyorsun hem de her istediğini yapıyorsun." cümlesinde nesne eksikliği vardır. Cümle öğelerine ayrıldığında "...hem de (onun) her istediğini yapıyorsun." kullanımının olması gerektiği açıktır.

Cevap: A

4. Cümlede gereksiz sıfat kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. "bembeyaz" sözcüğü cümleden atılmalıdır.

Cevap: A

5. Cümlede aynı anlama işaret eden iki ifade kullanılmıştır. Bunlar "bütün yaşamı" ve "baştan sona" ifadeleridir. Aynı anlamı işaret ettikleri için bir tanesi çıkarılırsa anlam değişmez. "baştan sona"nın altı çizili olduğu için o çıkarılmalıdır.

Cevap: E

6. B seçeneğindeki cümle nesne eksikliğinin olduğu açıktır. Yükleme geçişli olduğu için nesne alacağı kesindir. Bu nedenle "...her yerde (onları) korumuştur." şeklinde kullanılmalıdır.

Cevap: B

7. Göl ve nehir kuraklık tehlikesi değil, kuruma tehlikesi geçirir. Burada "kuraklık" denilerek yanlış sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu oluşmuştur.

Cevap: C

8. Deyimin yanlış kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. El ayak birbirine dalmaz, dolanır.

Cevap: D

9. İnsan olmayan kavramlar özne olduklarında yüklem genellikle tekil olur. Bu nedenle II numaralı cümlede özne durumunda olan "kitaplar", yüklem "değiştiriyor" olması gerektiğini gösterir.

Cevap: B

10. II numaralı kelime olan "süreyle" parçada anlatım bozukluğuna sebep olmaktadır. Cümlede bir süreçten bahsedildiği için "süre" sözcüğü yerine "süreç" sözcüğü gelmelidir.

Cevap: C

11. Türkçede "ilana çıkmak" diye bir kullanım yoktur. İlan verilir. Bu nedenle "Temmuz ayında birçok kamu kurumu, peş peşe personel alımı için ilana çıktı." cümlesinde anlatım bozukluğu vardır.

Cevap: E

12. Araştırmaların bir sonucunun olması zaten yapılmış olduğuna işaret eder. Bu nedenle I numaralı kelime olan "yapılan" kelimesinin cümleden çıkarılması anlamda bir değişmeye sebep olmaz.

Cevap: A

## ÇÖZÜMLER

## TEST

3

1. Parçadaki "çoğunluk" sözcüğü bir tarafın diğer tarafa sayı bakımından üstünlük kurması anlamında kullanılır. Parçada "çoğunlukla" yerine "çoklukla" sözcüğü gelmelidir.

Cevap: A

2. "Bu yazarımız eserlerinde hem doğal hem de kent yaşamını ele alıyor." cümlesinde tamlanan uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Doğal ve kent kelimelerinin tamlananı olarak "yaşamını" kelimesi verilmiştir. Ancak "doğal yaşamı" ve "kent yaşamını" şeklinde kullanılması gerekir.

Cevap: A

3. Verilen cümlede ek fiilin gereksiz kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. "Öncelikli olarak" ifadesinin yerine "öncelikle" kelimesinin kullanılması gerekir.

Cevap: C

4. "Öğle yemeğinden sonra iki saat şekerleme yapıp uyumazsa işe başlamaz." cümlesinde aynı anlama gelen ifadeler yan yana kullanıldığı için anlatım bozukluğu oluşmuştur. "Şekerleme yapmak" zaten kısa bir süre uyumak anlamına gelmektedir. Bu nedenle "uyumazsa" kelimesi gereksizdir.

Cevap: B

5. Verilen cümle öğelerine ayrıldığında dolaylı tümlecin eksik olduğu görülür. "Nerede bir garip görse onun yanına gider (ona) bir ihtiyacı var mı diye sorar." şeklinde olmalıdır.

Cevap: C

6. Burada "tavsiye" kelimesinin yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Yer değiştirmek anlamına gelen kelime "tasfiye" kelimesidir.

Cevap: E

7. "ne ne" bağlacı cümleye olumsuzluk katar, bu nedenle bu bağlacın kullanıldığı cümlede yüklem olumsuzluk eki almaz.

Cevap: A

8. B seçeneğindeki cümlede nesne eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Cümle "Yaz aylarında kuşlara su verir, (onları) vahşi hayvanlardan korurdu." şeklinde olmalıdır.

Cevap: B

9. C seçeneğinde ekin yanlış kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. "kitap okumasını" değil, "kitap okumayı" olmalıdır.

Cevap: C

10. "Sanatçı iletisini yapıtının dokusuna sindirmiş." cümlesinde iletiyi yapıtın dokusuna kimin sindirdiği anlaşılamamaktadır. İletiyi sanatçı ya da sanatçının iletisini başka bir kişi dokuya sindirmiş olabilir.

Cevap: A

11. D seçeneğindeki "sağlamak" sözcüğü olumsuz bir durum için kullanılarak anlatım bozukluğu yapılmıştır. Çünkü bu sözcük, olumlu durumlar için kullanılır.

Cevap: D

12. Cümlede yüklem nesne alması gerektiği açıktır. Bu nedenle cümle "Bütün bu söz ve davranışlara nasıl katıldın, (onu) karşılıksız bıraktın." şeklinde olmalıdır.

Cevap: B

## ÇÖZÜMLER

## TEST

4

1. A seçeneğinde "yaptım" yüklemi; B seçeneğinde "hiçbiri" öznesi; C seçeneğinde "bunu" nesnesi; D seçeneğinde "orada" dolaylı tümleci eksiktir.

Cevap: E

2. Cümlede gereksiz ek kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. "azalmasındandır" kelimesi "azalmasıdır" şeklinde olmalıdır.

Cevap: B

3. D seçeneğinde fiilimsi eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. "özen göstermek ve önem vermek" şeklinde kullanılmalıdır.

Cevap: D

4. C seçeneğinde özne belirsizdir. "O" özne midir yoksa "kitap" sözcüğünün sıfatı mıdır belirsizdir. Virgül eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır.

Cevap: C

5. "İki sülale arasındaki mevcut sorun tatlılıkla çözüldü." cümlesinde sorun zaten var olan bir şeydir. Onu anlatmak için "mevcut" kelimesinin kullanılmasına gerek yoktur. Bu nedenle cümleden çıkarıldığında da anlamı etkilememektedir.

Cevap: A

6. V numaralı cümledeki "kendisi" kelimesi iyelik eki almıştır ve ek çıkarıldığında cümlelerin anlamı bozulmamaktadır.

Cevap: E

7. Verilen cümlelerin "konuyu ele alışı karmaşık" kısmında ek eyleme ihtiyaç vardır. Cümle "Konuyu ele alışı karmaşıktı (idi ek eylemi), anlatımı da umduğumuz yalınlıkta değildi." şeklinde olmalıdır.

Cevap: A

8. A seçeneğinde "çocuğun" tamlayanı; B seçeneğinde "bizi" nesnesi; C seçeneğinde "benden" dolaylı tümleci; D seçeneğinde "bize" dolaylı tümleci eksiktir. E seçeneğinde ise "fakat" bağlacının yanlış kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.

Cevap: D

9. III numaralı cümlede gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. "Yaşanmış" kelimesi kurgu olmayan anlamında gelmektedir.

Cevap: C

10. "Bizler okumasını sevmeyen bir milletiz, bu nedenle de birçok alanda gerideyiz." cümlesinde gereksiz iyelik eki kullanımının anlatım bozukluğuna sebep olduğu görülmektedir. "okumasını" sözcüğü yerine "okumayı" sözcüğü getirilmelidir.

Cevap: A

11. E seçeneğindeki cümlede çatı uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. İş yapan kişi "o" yani gerçek özne olduğu için yüklem etken olmalıdır. Bu nedenle "koyuldu" değil, "koydu" kullanılmalıdır.

Cevap: E

12. II numaralı kelime olan "tarihinde" anlatım bozukluğuna sebep olmaktadır. Cümle gün ve ay içeren bir tarih verilmediği için "tarihinde" kelimesinin değil, "yılında" kelimesinin kullanılması gerekmektedir.

Cevap: A